

Nr 102.

Av herr **Pers**, om anslag till upprätthållande av Linköpings stifts- och läroverksbiblioteks verksamhet.

I andra kammaren väckes en motion av herr Ivar Andersson i Linköping (Nr II: 65), som går ut på, att riksdagen skulle bevilja Linköpings stifts- och läroverksbibliotek ett extra anslag av 5,000 kr. att utgå för budgetåret 1925—1926. Motionären motiverar sin framställning med de särskilda förhållanden, som förefinnas vid det nämnda biblioteket och som i och för sig äro talande nog för ett bifall till hans framställning.

Jag tillåter mig påkalla riksdagens uppmärksamhet för denna sak ur en annan synpunkt.

Frågan om ett bättre ordnande av och ett effektivare understöd åt landets bibliotek — varvid jag frånser de stora, redan av staten omhändertagna biblioteken — står på dagordningen och har hunnit så långt i det förberedande arbetet, att statsmakterna inom den närmaste tiden måste taga ståndpunkt till densamma. Såväl utredningen angående läroverks- och landsbiblioteken, utförd av tillkallade sakkunniga, som folkbildningssakkunnigas utredning, vari folkbiblioteken ingå som en integrerande del, föreligga färdiga och äro ute för yttrande av vederbörande myndigheter och intresserade. Man skulle då närmast kunna tänka sig, att frågan om ökat anslag till biblioteket i Linköping borde anstå, till dess hela frågan kunde överskådas i ett sammanhang,

En sådan utgång av frågan vid denna riksdag skulle emellertid vara att beklaga, icke blott för det ifrågavarande biblioteket utan även för övriga stifts- och läroverksbibliotek.

Frågan om dessa biblioteks upphjälpande ligger icke så, att den kan lösas efter hela linjen på en gång. Ätminstone har icke den gjorda utredningen kommit till uppfattningen, att detta lämpligen låter sig göra. Förutsättningen för ett statsanslag till dem är vissa lokala prestationer, framförallt lämpliga byggnader för bibliotekens inrymmande och den skötsel och drift de skulle erfordra efter den nya ordningen. Dessa förutsättningar kunna ej fyllas annat än efter hand. Med kännedom om de svårigheter, som det numera erbjuder, att förmå kommuner eller enskilda till avsevärda uppoffringar för ett sådant ändamål, torde man böra utgå ifrån, att genomförande av den nya ordningen tar en rundlig tid. Ett stramt regelbindande av hur därvid skall tillgå torde

vara olämpligt, helst som förhållandena i de olika fallen äro mycket växlande. Däremot vore det synnerligen önskvärt, om något av dessa gamla bibliotek snarast möjligt finge börja att inrätta sig efter vad man tror vara önskvärt och lämpligt, varigenom erfarenhet kunde vinnas både för staten som understödjande och de lokala myndigheter och korporationer, som man hoppas skola fullfölja saken för deras respektive orters bibliotek.

Stifts- och läroverksbiblioteket i Linköping står därvid i första planet. Det har redan under en lång följd av år åtnjutit statsunderstöd för sin skötsel, liksom även det lokala intresset för detta bibliotek är mer betydande än vad som eljest är fallet. Endast i Växjö har något liknande visat sig. Genom sin storlek och sitt värde står Linköpings bibliotek främst bland sina likar, och det behöver blott ett jämförelsevis ringa handtag av staten för att i hög grad utveckla sin redan uppnådda ställning som betydande kulturinstitution.

Jag hyser den uppfattningen, att riksdagen redan nu borde bevilja medel åt biblioteket, även till inköp av nya vetenskapliga verk, och sålunda påbörja en väl behövlig komplettering av bokbeståndet. I dessa ekonomiskt tryckta tider torde man emellertid nödgas avstå därifrån, till dess riksdagen hinner närmare behandla frågan.

Redan det understöd, som nu begäres, skulle, beviljat, sätta biblioteket i stånd att fortsätta sin verksamhet i avbidan på en definitiv ordning.

Jag hemställer i likhet med herr Ivar Andersson i andra kammaren,

att riksdagen ville besluta, att för upprätthållande av Linköpings stifts- och läroverksbiblioteks verksamhet ett extra anslag av 5,000 kr. måtte utgå för budgetåret 1925—1926 i enlighet med de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Stockholm den 22 januari 1925.

And. Pers.